

taksim'in başını da duman kaplamış

Ali Topuz Radikal - 4 Haziran 2013

Ortalık toz duman. Neyin tozu, dumanı bu? İktidar için cennet sayılacak bir toplum kurma arzusunun toz dumanı. Toplumsal cehennemler çünkü, cennet yaratma faaliyetinin bildik sonucudur

31 Mayıs Cuma günü zirveye çıkan Gezi Parkı eylemleri nedir?

Bir itiraz, bir isyan olduğu açık ama daha ötesini konuşmak için acele etmemeliyiz. Alain Badiou'nun Arap Baharı için söylediği gibi: "Bu hareketin aptal öğretmenleri değil, akıllı öğrencileri olmayı seçmeliyiz."

Neye itiraz? Buna gelmeden önce, itiraz henüz küçükken, Gezi Parkı'nın bir köşesinde toplanmış çok az sayıda kişiden ibaretken neler olduğuna bir bakalım: Bir sabaha karşı polis, hiçbir uyarı, açıklama, davet olmadan, yani hukuka tamamen aykırı biçimde saldırdı, insanları çekip attı, çadırlarını toplayıp yaktı. Çadır yakmak çok vahimdi: Şahsın mülkünü çeşitli nedenlerle tutma, alıkoyma yetkisi var güvenlik güçlerinin ama imha etme yetkisi yok; sadece mahkemelere verilmiş bir yetki o ve özel şartlarda mümkün ancak.

Hep daha sert

Polis bunu bir gün sonra da tekrar etti ve sonra da... Her müdahale öncekinden sert, her cevap öncekinden kalabalıktı. Hiç kimsenin başını çekmediği bir kitle büyüdü durdu. Burada ben de durayım. Nedir bu müdahale merakı? Tarzı? Bu eylem sevmelik?

Bir anlama denemesi:

Eylem, 12 Eylül'ün toplum tasarımıyla birlikte zihnen mahkûm edildi, toptan. Eylem düşmanlığı, eylemci düşmanlığı tüm iktidarlarda bulunabilecek bir haslet ancak Türkiye'deki hali, 12 Eylül akınının ideolojik verimidir. Siyasetin toplumdan temizlenmesini, merkezin siyasetine teslim olmuş akıl ve ruhların haricindeki-lerin marjinalize edilmesini hedefleyen bu ideolojik tasarım, böylece egemenliğin sahiplerinin siyasetini rakipsiz hâkim kılmayı umar. Bu hâkimiyet sağlanınca da bedenleriyle ortaya çıkanların, siyaseti bedenleri üzerinden yapanların, yani eylemcilerin, göstericilerin

karşılaştığı her türlü müdahale meşru görünür. 12 Eylül sonrasında gösterilere ve göstericilere karşı tanık olduğumuz zalimane tutumlar, bu ideolojik haleyile mümkün olur.

'Eylem' nedir?

Oysa, eylemci kendini ortaya koyar. Kendini açıklar. Demokrasinin öngörülür hallerinden biridir bu. Eylemci açıktır, düşüncesini bedeniyle beraber açıklamakta, açığa koymaktadır. Bir talep, bir teklifle ortadadır. Bu açıklık, korunması gereken bir açıklıktır, çünkü kendini açıklamakla tehlikeye de açık hale gelir. 'Eylemci'nin bu açıklığı, katılım ne kadar çok olursa olsun, onu kırılğan hale getirir; hem fizik hem de ideolojik bir kırılğanlıktır bu. Egemen güç eylemcinin kırılğanlığını, eylemcinin potansiyel gücünün aleyhine kullanmak için her planda saldırıya geçer: Eylemciyi 'toplum dışı'laştırmak ilk ataktır. Marjinal, yıkıcı, saldırgan, çapulcu vb. eleştiriler bu kadim stratejinin bildik lafzıdır.

'Millet'ten dışlananlar

Eylemci eyleme başladığında toplumdan ayrılır, fakat bu ayrılık taleplerinin sonuçlarıyla topluma dönme ayrılığıdır; egemen güç talepleriyle değil, yenilgileriyle dönmesi, yani dönmemesi için dışlayıcı, aşağılayıcı dile yönelir. Dilin yanı sıra kamu gücünü de sahaya sürer. Türkiye özelinde 'millet'ten dışlanmayan eylemci yoktur. Türkiye'deki hegemonik güçlerin usullerinden biridir bu: Hak talep eden, şikâyet eden, itiraz eden, isyan eden daima 'kötü, şeytani, mücürim' addedilir; 'millet' ya da 'ulus' ya da 'halk' onlar gözden çıkarıldıktan sonra kalanlardır. Bu saf, steril, sadece egemenlerin değer ölçüm aygıtlarına uygun olanlardan oluşan muhayyel toplum, kurucuları için bir tür yeryüzü cenneti gibidir, fakat kalanlar için cehennem ta kendisidir. Cennet kurarken cehennem yaratmak budur.

İşte Gezi Parkı eylemlerine de ilk andan itibaren böyle bakılmış, şimdi de böyle bakılması istenmektedir. Bir yandan 'polisin orantısız güç kullandığı' yarım ağızla kabul edilse de bu gücün talimatını verme yetkisi ne hukuki ne de ahlaki açıdan tartışma konusu yapılmamıştır.

arak düzeneğin devamı garantiye alınmak istenmektedir. Oysa 'demokratik bir işleyiş'in bulunduğu yerde kamu gücü, özellikle de onun 'güç-silah kullanma tekeli'nin eylemcinin karşısında değil, yanında olması, onun saldırıya açıklığını, kırılmasını koruyor olması gerekir. Aksi durumda, 'çoğulluk' fikri bir fantezi düzeyine bile ulaşamaz.

Karalama çabaları

"Tamam polis yanlış, evet Başbakan'ın dili sert ama eylemler vesayetçilere hizmet" demek, demokrasi kavramını, demokrasi kuruluş sürecinin aleyhine kullanma cinliğidir. "Biz burda demokrasi kuruyoruz, siz az sessiz olun" denildiğinde, demokrasinin bir egemenlik hobisi olmasından başka sonuca çıkamazsınız. Çünkü demokrasi sandıkla ele geçirilecek ve yeni sandık konulana kadar tepe tepe, gaz ve cop eşliğinde herkese karşı kullanılacak bir ganimet değil, her karar anında girilen bir sınavdır. Gezi Parkı'na ilişkin karar da böyle bir sınavdı; karara itiraz ve itiraza uygulanan baskı, sınavda hep aynı ezberi yazan devletin çuvalladığı yer oldu.

Siyasal narsisizm

Hükümet, aldığı büyük gücün desteğiyle, o gücü toplumun tamamı olarak kabul ettirmek istiyor. Bu gayrısını görmeyen siyasal narsisizm, yükselen sesleri daha yüksek sesle bastırmaktan başka bir yöntem geliştiremiyor ve buna da demokrasi demek istiyor. Bu türden bir narsisizm, çoğulluğu bırakın, ikili bir konuşma, bir diyalog için bile zayıftır. Çok eski zamandan bir bilgin anlatıyor: "Kendini beğenmişliğin musibetlerinden biri, meydana geldiği her işte eksikliğe neden olmasıdır." Ve "Kendini beğenmişliği ortadan kaldırmamanın yollarından biri, insanın, kendi hatalarını nasıl bileceği konusunu tartışırken söylediğimiz gibi, kendisinin sahip olduğu iyilik ve kötülüklerin değerlendirilmesini başkasına bırakmasıdır." (Ebubekir Razi, et-Tıbbu'r Rûhanî, çeviren: dr. Hüseyin Karaman, İz Yayıncılık) Evet, iyilik ve kötülüklerin değerlendirilmesinin başkasına bırakılması, sadece bireysel psikik bir çare yolu değil, toplumsal siyasal diyalog açısından da bir çare yoludur, 'başkası' hiç yokmuş gibi yapan bir siyasal güç, başkasını hep haksız sayan bir siyasal güç, çatışmadan başka bir davetiye yollayamaz topluma.

31 Mayıs, bu davete icabetti, öncelikle.

taksim: özlediğimiz türkiye'nin maketi

Can Dündar Milliyet - 8 Haziran 2013

İddiaya girmiştik: Kimi iyi niyetliler, "Altan alacak, özür dileyecek" diyordu.

Ben, "Diklenecek. Tırmandıracak" iddiasındaydım.

Biri kişisel, biri siyasal iki dayanağım vardı.

Kişisel olan, Erdoğan'ın 10 yıldır bildiğimiz, özür dilemeyi zaaf sayan ruh haliydi.

Siyasal olan, otoriter idarelerin gerilememe mecburiyeti...

Hükümran, "kulları" karşısında bir kez gerilerse, arkasının geleceğini bilir. Artık her kararının tartışılacağından çekinir.

O yüzden ilk isyan, en ağır şekilde bastırılmalıdır -ki sonrakilere ibret olsun.

Başbakan, beni yanıltmadı.

Direnişçileri, gazetecilerin, siyasetçilerin, sanatçıların kışkırttığını sanıyor.

Keşke bu mümkün olsaydı.

Tersine:

Onlar, bizi kışkırttı.

Dün Taksim'de, orta yaşlı bir çiftle konuştum. 14 yaşındaki oğulları, "Ben gidiyorum, ister gelin ister gelmeyin" deyince ardına düşmüşlerdi.

Bu çığlık, hepimizi peşine kattı.

Ve yıllardır umutla beklediğimiz çığı yarattı.

Gezi'yi gezenler gördü:

Orada, hepimizin yaşamak istediği Türkiye kuruldu.

Özgür, barışçıl, hoşgörülü, umutvar bir ülke modeli...

Herkesin kendi yaşam tarzını koruyabildiği ve birbirine müdahale etmeden bir arada varolabildiği bir ütopyanın maketi...

Biber gazı, insanların içinden sadece isyanı değil, öldüğünü sandığımız iyiliği, dayanışmayı, yardımseverliği, mizahı da açığa çıkarmış gibi...

Bir önceki gece sabaha kadar içen "ayyaşlar", kandil gecesi, müminlere simitle çay dağıtıyordu.

Geçen hafta Taksim'e barikat kuran "çapulcular", bu hafta çöp topluyor, duvardaki küfürleri siliyordu.

Bir köşede Apo resimleri önünde "gerilla" halayı çekilirken öbür köşede Mirzabeyoğlu için gösteri yapılıyor.

Zıt kutuplar bir aradayken, ortada otorite ve kolluk yokken, o büyük şenlikte tek bir kavga, sataşma, taciz yaşanmıyor, herkes neşe içinde birbirine yiyecek, ilaç, kitap, iyilik taşıyordu.

20. asırda bu ütopyanın düşünüyü görmüş herkes oradaydı:

Mustafa Kemal, AKM'nin üzerinden alana bakıyordu.

Nazım, "Bugünü de gördük şükür" pankartındaydı;

"Delikanlım", "Deniz'dik astınız, okyanus olduk" afişinde...

Cem Karaca, "Ben bir ceviz ağacıym/ Gülhane Parkı'nda" diye gürlüyordu meydana...

Ve iletişim öğrencileri, Ünsal Oskay hocama sesleniyordu; "Yıkanmak istemeyen çocuklarınız hocam" diye...

Bizim kuşak, "68 Prag baharı" efsanesiyle büyümüştür.

Bize ahir ömrümüzde bir "2013 Taksim baharı" hediye ettiler ya...

Helal olsun bu çapulculara!

Buradan nereye?

"Taksim dayanışması", refleks olarak buluştu; lideri, programı, örgütü, stratejisi yok.

Ama inanılmaz bir enerjisi, kararlılığı, direnci, desteği var.

Şaşırtıcı bir akliselimi de...

Buradan nereye evrilir?

Akl verecek değilim; sadece İtalya'da kendisine parti demeyen, "5 yıldızlı" halk hareketinin, internette örgütlenerek üç ay önce nasıl yüzde 25 oy alabildiğini hatırlatmak ve geçen ay konuya dair yazdığım "Başka bir muhalefet mümkün" yazımı (<http://gundem.milliyet.com.tr/baska-tur-bir-muhalefet-mumkun/gundem/ydetay/1705710/default.htm>) tavsiye etmek isterim.

"Taksim"de başlayan hareket, enerjisini 10 ay sonraki seçim sandığına yansıtmayı başarırsa, önce İstanbul'un, sonra Türkiye'nin kaderi değişebilir.

gezi direnişi: ne oldu? neden oldu? ne olacak?

Ece Temelkuran Birgün - 3 Haziran 2013

Bize ne kadar çok tahammül etmişsin meğer Komutan! Meğer ne tiksinişmişsin bizden de içine atmışsın. Gazlayıp böcekler gibi kaçışımızı izlemek istemişsin demek bunca yıl. Demek bunca yıl dermansız dertlere düşelim de bir hekim bile bulamayalım istemişsin. Bir avukat bile gelmesin yardımımıza. Polis alıp bizi götürsün bir daha bizden haber alınmasın istemişsin. Sığındığımız yerlerde bile nefes alamayıp boğulalım istemişsin. Yoksa önceki gece niye jandarmanı, polisin yııp üzerimize, doktorları gözaltına alıp avukatlara bile nerede olduğumuzu söylemeyesin ki! Sen bizden hep tiksinişmişsin komutan. Haydi şimdi açıkça söyle. Söyle de bitsin bu yalan oyunu.

Kalplerini neyle mühürledin Komutan?

Hala senin doğruyu söyleyen bir "dünya lideri" olduğuna inananlar var Komutan! Kızların ve oğlanların 15 gündür masum insanlara etmedikleri hakareti, tehdidi bırakmadılar. Sen bunları nasıl zehirlediysen Komutan, minicik çocuklar gazdan yaralanırken dalg geçiyorlar, gevrek gevrek gülüyorlar. Komutan sen bunlara ne yaptın? Senin sivil askerlerin artık ufacak çocuklara bile merhamet etmiyor. Sen bunların kalbini nasıl mühürledin Komutan? Neyle? Hepimizin ölmesini istiyorlar. Yoo, hiç de abartmıyorum. Ben

ve benim gibi insanların hepsi günlerdir ölümle tehdit ediliyor, aşağılanıyorlar.

Emret kölelerine Komutan!

Hey Komutan! Kendisine saldırılırken sokak köpeklerinin gözyaşlarını silen insanlardan bahsediyorum. Onlar artık “üç-beş ağaç için” yapmıyor bunları. Ama belli ki sen de bir AVM için yapmıyorsun. Peki niçin bu kadar çok yalan söylüyorsun Komutan? Hala camide içtiler, çadırda bilmem ne yaptılar diye niye hala öfkeli küçük askerlerini üzerimize sürüyorsun? Sen biz ölelim istiyorsun değil mi? Ölemim de kurtul, değil mi? Öldükçe çoğalır insanlar, sen iyi bilirsin. Aşağılandıkça dikleşir, tehdit edildikçe güçlenir. Sen bunları iyi bilirsin. Bu insanları sen kendinden daha az mı gururlu sandın Komutan? Söyle kölelerine sana görüntüleri gösterebilirsin. Yüzlerine bak o çocukların. Kimi öldürmeye çalıştığına iyi bak. Bir AVM uğruna, senin iktidarın uğruna ne güneşler batıyor, gör bunu Komutan!

Senin durumun fena Komutan!

Ne çok pusucuymuşsun be Komutan! Bu çocuklar silahsız-külahsız düelloya davet ettiler seni. Sen arkalarından dolaşır küçük askerleriyle, yalanlarıyla ve binbir türlü oyunlarıyla kandırdın onları. Senin gazetelerin, televizyonların göstermiyor diye sakın içini rahatlatma. Çünkü artık herkes kendi gözleriyle gördü. Ben senin gibi kelle hesabı yapamam, yüzde kaçtır bilmem. Ama bu memleket tarihinin en büyük ayaklanmasını gördü. Ömürleri oldukça unutmayacakları

bir geceydi. Artık herkesin kendi hikayesi var Komutan. Senin durumun çok fena yani, bilersin.

Açık konuş Komutan!

Uluslararası bir oyun mu var? Bilemem. Ama sen bu uluslararası oyunları iyi bilirsin Komutan. Belki seni o koltuğa getiren oyunlardan biri sana karşı oynanıyor şimdi. Belki bu yüzden asabın bu kadar bozuk. Ben oralarını bilemem, biz bilemeyiz. Bizim senin ve çılgın kölelerin kadar “network”ümüz olmadı hiç. Hiç de olmayacak. Bizim bildiğimiz şudur Komutan: Sen ilaçlı sularla derimizi yaktın. Elektrikleri kesip sopalı adamlarını üzerimize saldın. Ara sokaklarda insan avına çıkardın askerlerini. Gençlerimizin kafasına sıkırdın Komutan! Bizim bildiğimiz bu. Senin bildiğin ne? Açıkça söyle biz de bilelim.

Var mısın Komutan?

Hey Komutan! Bundan iki yıl önce sana bir yazı yazmıştım, hatırladın mı? “Emret Komutan!” diye başlıyordu. Ertesi gün işimden olduğum gibi o çılgın kölelerin hep beraber bana bir yıl hayatı zindan ettiler. Etmediklerini bırakmadılar. Nereye gitsem peşimdediler, ne zaman gık desem tepemdediler. Parmaklarını gözümüne sokup tehditler ettiler. Ben seninkileri iyi bilirim Komutan! Sen de şimdi bizimkileri bildin mi! Bizde tehdit, pusu, oyun, yalan dolan yok. Bizimkiler de böyle işte Komutan. Sokakta hepsi, yüzüyle, adıyla, açık açık. Bir tek yürekleri var ortaya koyacak. Söyle şimdi Komutan:

Var mısın?!

akp'nin tükenişi

Güven Gürkan Öztan bia.net - 24 Haziran 2013

AKP'nin bu süreçteki beceriksizliği ve çektiği tepkiler, iktidarın saldırganlığını artırıyor. AKP siyaseti sokaklarda bitirme peşinde olabilir. Ama böyle bir tercih önce kendi acziyetinin kabulü ve iktidarının sonudur.

Türkiye'nin yakın tarihinde yeni bir dönüm noktası ile karşı karşıyayız. Öylesine günler ki içinde yaşadığımız anlar, bir yandan Türkiye'deki iktidar olma ve hükmetme anlayışının hiç değişmediğini göstermesi açısından çok “alışıldık” öte yandan ilk kez iktidar keyfiyetine karşı bu çapta kendiliğinden bir direnişin oluşması anlamında çok yeni ve umut verici. Gezi Direnişi ile başlayan süreç, toplumsal muhalefetin aynı gövdeden kendine yeni dallar doğuran dev bir ağaca dönüşmesine neden oldu.

Taksim ile başlayıp ülkeye yayılan direnişin yaratıcı kimliği, azmi, yeni bir kamusal inşa eden farklılığı üzerine çok şey söylendi daha da söylenecek. İlham verici özellikleri ile birlikte aksayan yönleri de tartışılacak. Bu yazının meselesi ise direniş cephesini analiz etmeye yönelik değil, iktidar bloğunun tutumuna ve bu tutumun politik olarak denk düştüğü yere dair.

İktidarın Tarihi Hatası

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarının ve bizzat Başbakan'ın, Gezi Direnişini ve başka bölgelerdeki direnişe destek eylemlerini kavrayabilme konusunda sınıfta kaldığı aşikar. Bunun en güzel kanıtı ise AKP'nin 15 ve 16 Haziran tarihlerinde (ki bu tarihin Türkiye'nin emek

tarihi ve sol hafızası açısından değeri malum) Ankara ve İstanbul'dan başlayarak büyükşehir olan tüm illerde miting yapmaya karar vermesi.

11 yıllık iktidar döneminde AKP, görece akıllıca işler kadar büyük hatalara da imza attı ama hiçbiri bu denli büyük bir basiretsizlik ve izansızlık ürünü değildi. Başbakan ve etrafındakiler böyle bir karar almakla meydanlarda polisle başlattıkları savaşı doğrudan yine meydanlara ama bu sefer kendi tabanını kıta'laştırarak taşıma yanlısına imza attı.

Zaten Başbakan'ın Adana ve Mersin'deki konuşmalarından sonra Ankara'ya dönüşü de mitinge çevrildi. Bu toplantıların her biri Başbakan'ın sıkça eleştirdiği tek parti döneminin faşizan motifleri ile çevrelenmişti. Hatta bir adım daha öteye gidelim; sahip olduğu teknik donanım ile Erdoğan çok daha "ileri" bir düzeyi tutturmuş halde. Erdoğan'ın bahsi geçen duraklardaki konuşmaları ise iktidarın siyaset ve hükmetme zihniyetini bir kez daha göstermesi açısından manidar.

Yeni Düşman Bulundu Hayırlı Olsun

Hem başbakanın hem de AKP'nin ileri gelenlerinin Gezi Direnişi ile başlayan sürecin kendi iktidarlarını devirmek için girişilmiş bir komplo olarak niteleme konusunda en ufak bir şüpheleri olmadıkları kesin. Böylesine kendi dinamikleri ile büyüyen ve gelişen, bizzat içinde olan bizim gibi aktörler için dahi sürprizlerle dolu bir direnişi, önceden tertiplenmiş, planlanmış bir saldırı şeklinde tasavvur etmek bir iktidar patolojisi olsa gerek.

Başbakan mitinge "şaşırtıcı" biçimde dönüştürülen halka seslenişlerinde yeni azmettiriciyi faiz lobisi olarak tarif etti. Bizler Soğuk Savaş gramerinde ve onun etkisinin sürdüğü on yıllarda "dış düşmanları" ülke ismi olarak duymaya alıştık. Neoliberal düzenin partisi AKP, "dış düşmanları" da neoliberal mükteşebatin içinden seçerek sisteme ne kadar uyum sağladığını kanıtlamış durumda.

Direnişi İtibarsızlaştırmak

İktidar kendisinden yana olan ile muhalif olanı bilmek ve haritalandırmak ister. Bilmek, onun için varoluşsal bir meseledir. AKP iktidarı için "muhalifler" listesi bu zamana kadar çok netti. Kemalistler, sosyalistler, Kürt politik hareketi... Muhaliflerin kendi aralarındaki çekişmeden yararlanmak ise iktidarın ayakta durma stratejilerinden biriydi yalnızca.

Gezi direnişi "muhalif" listesini de yerle bir etti. "Bir şeyden anlamaz" dedikleri, iktidarın "millet iradesi", ekonomik büyüme propagandasına "eyvallah çektiklerine inandıkları da direnişin parçasıydı. Üstüne üstlük ortaokul lise çağındaki gençler, hani iktidarın "edepli" olması için 4+4+4 gibi "dahiyane" projeler ürettiği gençler baş aktördü. Şefsiz, lidersiz, örgütsüz müthiş bir direnişin özneleri onlar.

İlaveten AKP'nin uzlaşmaz dediği muhalif gruplar da birkaç istisnai olay dışında yan yana. Bu durumun içerdiği riskler bu yazının konusu değil ama işte neticede iktidarın muhalif olanı ve ne yapacağını kestirme gücü erozyona uğradı.

Başbakan dahil AKP'lilerin ve onlarla birlikte hareket eden medyanın tüm muhalefeti itibarsızlaştırma girişiminin karikatür halleri bu panikten kaynaklanıyor. Camide içki içtiler, alkol sınırını aştılar, başörtülü kadınlara saldırdılar gibi kendi tabanında karşılığı olan ama direnişin özü ile ilgisi olmayan savları tekrarlamaları bundan. Sosyal devleti tasfiye eden, kamu mallarının talanından siyasi rant elde eden bir iktidarın, belediye otobüsü, polis otosu üzerinden kamu malını tahrip ettiler çıkışı çok ironik ancak tıpkı yukarıdaki argümanlar gibi tabanında alıcısı var. Gazeteci ve sanatçı yuhalatmak ise herhalde bir Başbakanın düştüğü en hazin tabloların başındadır.

Erdoğan ve kayıtsız şartsız ona destek veren kimi AKP'li siyasetçiler, direnen kitlelerin "masum ama kandırılmış" olarak tasvir ettiği kısımlarını ise vefasızlıkla suçluyor. İktidarın icraatları (şu kadar ağaç diktik, şuradan su getirdik, Haliç'i temizledik vs.) üzerinden isyan eden nesilleri nankörlükle suçlamak, bizzat başka bir iktidar zafının göstergesi. Tatmin edici siyasi argüman geliştiremeyen Erdoğan ve AKP, geçmiş performansını öne sürerek meşruiyetini yenilemeye çalışıyor ama beyhude.

Kamusal Boğmak

Başbakanın "en büyük Türk demokrati" olduğuna inanan kalem ve makam sahipleri sürekli olarak kendisini yüceltirken Başbakan'ın demokrasi ufkunun seçimlerle sınırlı olduğunu bu vesile ile bir kez daha gördük. Siyasetin ve kamusal alanının sınırlarını genişletmekle övünen Erdoğan tüm meşru siyaseti seçimlerde oy kullanmaya indirgeyerek ve kamusal alanı kendi taraftarları üzerinden boğarak politikanın imkânını zora sokuyor.

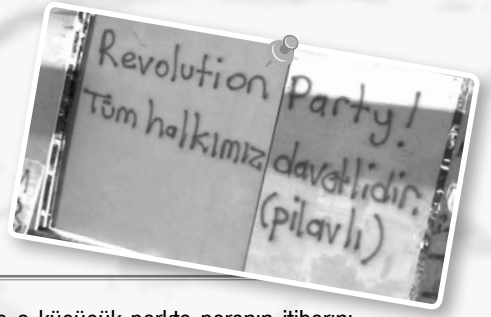
Başbakan sürekli bir biçimde gözdağı verme gereği duyuyor ve bunu yaparken dini referanslara daha sık başvuruyor. Tekbir sesleri arasında siz gerektiğinde had bildirirsiniz diyen bir ismin "ben 76 milyonunun Başbakanıyım" demesi kimi ikna edebilir ki?

Şimdi tüm bu manzaraya bakarak önümüzdeki günlerin çok zor geçeceğini öngörmek münecimlik değil. İktidarın yaptığı manevralar, aslında onların çoğunlukçu ve otoriter doğası kadar kitlelerini istim üzerinde tutma telaşını da içinde barındırıyor.

AKP'nin bu süreçteki beceriksizliği ve çektiği tepkiler, iktidarın saldırganlığını artırıyor. Başbakan ve partisi üslubu ve kışkırtıcı tavrı ile siyaseti sokaklarda bitirme peşinde olabilir. Ama unutulmaması gereken böyle bir tercih önce kendi aciziyetinin kabulü ve iktidarının sonudur. (GGO/EKN)

taksim gezi direnişi: tanımlama, sonuçlar ve öngörüler

Kemal İnal Birgün – 22 Haziran 2013

1) Tanımlama: Kimliğini anlamak için

Taksim Gezi Parkı direnişi ve ardından gelişen olaylar bir **"Halk Hareketi"**dir. Halk Hareketi'dir zira toplumun neredeyse tüm sınıf, meslek, statü, kimlik, etnisite, inanç ve kesimlerinden insanlar bu harekette yer almıştır. Sosyolojik olarak kentsel ve orta sınıf ağırlıklı bir hareket gibi görünse de direniş köylere değin yayılmıştır. İkili farklılık ve ayrımların (orta-alt sınıf, kırsal-kentsel kesim, yaşlı-geç, kadın-erkek, inançlı-ateist, Türk-Kürt, sosyalist-ulusalcı, FB-GS-BJK vd.) anlamını yitirdiği ya da iç içe geçtiği bu halk hareketi, kendiliğinden, çoğu zaman örgütsüz ve barışçıl olmuştur. Haliyle bu halk hareketinde yer alan halkın tüm öznelere, sivil itaatsizlikten aktif direnişe değin çeşitli mücadele süreçleri içinde görünürleşmiştir. Çok renkli, çok katmanlı, çok siyasetli, çok amaçlı bu halk hareketinin ortak talebi, demokrasi olmuştur. Direnişim öfkesinin yöneldiği asıl ev tek siyasi figürün Tayyip Erdoğan olması, olayın demokrasi ile ilgili olduğunun en önemli gösterebilir.

2) Sonuçlar: Kazanımlar yerine

Gezi direnişinin şimdiden bakıldığında kazanım olarak birçok sonucu olduğu söylenebilir. İlk olarak, apolitik denilen, kafasını sosyal medyadan kaldırmayan, toplumsal sorunlarla pek de ilgili olmayan, herhangi bir örgülle bağlantısı bulunmayan 90 gençliği artık **"politikleşmiş"**tir. İkinci olarak, bilhassa çeşitli şekillerde eleştirilen (sanallık, sahte paylaşım kültürü, asosyal dünya vb.) bu gençlik, **"sosyal medyayı politik bir araç"** gibi kullanarak toplumsal farkındalık ve bilinçlenmede olağanüstü bir rol oynamıştır. Üçüncü olarak, Gezi'de gerçek bir demokrasi şölenine meydan veren **"Komün"** hayatı, kapitalizmin Türkiye'de zirve yaptığı bir dönemde her türlü sürece (metalaşma, özelleşme vs) karşı paylaşım ve dayanışma kültürüne yeniden hayat vermiştir. Artık çevreci, anti-kapitalist Müslüman, LGBT, apolitik-örgütsüz denilen gençler de sosyalistlerin ev, dernek ve hapisane gibi ortamlarda yaşadığı Komün geleneğini sahiplenmişlerdir. Hatta daha da zenginleştirmişlerdir. Kitap okumuyor denilen o gençlerin Gezi'de yaptığı ilk işlerden birinin kütüphane kurmak olması çok ilginçtir. Gezi halkı, AKP'nin her

türlü rant ilişkisine o küçücük parkta paranın itibarını sıfırlayarak yanıt vermiştir. Dördüncü olarak, 90 gençliği Leman, stand up gibi mecralarda elde ettiği **"kara mizah"** geleneğini devlete karşı inanılmaz bir silah olarak kullanmıştır. Gezi direnişi, dünya ölçeğinde pasif, sivil, itaatsiz direniş geleneğine "kara mizah" (çapulcu edebiyatı), "duran adam/kadın" gibi yeni unsurlar kazandırmıştır. Gezi Parkı'nın ürettiği miras, artık uluslararası mücadele tarihinin en güzel sayfalarından biri olacaktır.

3) Öngörüler: Geleceğin demokrasisini inşa etmek adına

Şimdiden Taksim Koordinasyonu'nun kentlerdeki diğer parklara yayılarak forum şeklinde işleyen başka bir şekil alması, doğrudan, katılımcı ve özyönetime dayalı yeni bir demokrasi anlayışı ve bilinci geliştirmesi, beklenen bir adımdır. Gezi ile birlikte hükümete yönelik eleştirinin giderek alternatif bir demokrasi biçimi veya geleneği yaratması, mevcut siyasal partilerin politika yapma biçimini, sosyalistlerin teori kurma ve eylemleri okuma tarzını derinden etkileyecektir. Çok farklı, başka, beklenmedik ve öngörülemez bu direniş eylemlerini klasik veya geleneksel siyaset, hareket ve mücadele biçimi ile açıklamak mümkün değildir. Asla komplo teorileriyle açıklanamayacak olan bu durumu, öncelikle iç dinamikler çerçevesinde, hem sosyolojik hem de siyasal boyutu ile okumamız lazım. Öte yandan, bu direnişin büyük burjuvazi içinde yeni iç çatışmalar yaratacağı da beklenmelidir. Nitekim İslami büyük sermaye kesiminin kimi sendika ve diğer kuruluşları yanına alarak direnişi eleştiren ve hükümeti öven gazete ilanlarında TÜSİAD'ın adının olmaması, KOÇ grubuna yapılan saldırılar, ABD ve AB'nin hükümet aleyhine verdiği demeçler, iç dinamiklerin dış dinamikler çerçevesinde yorumlanması gerektiğini gösteriyor.

Sonuç olarak Gezi, bir rüya değil, gerçek(ti). Bu gerçekliği, artık duygusal değil, nesnel biçimde değerlendirecek halkın demokrasisi yolunda geliştirecek biçimlere doğru evrilmeliyiz. Bunu, bizler yukarıdan, çok bilen ve hep haklı bir konumda değil, halkın sade bileşenlerinden biri olarak yapmalıyız. Halk bizlere bir demokrasi verdi. Umarım notumuz kırık olmaz.

gezi direnişine süreklilik kazandırmanın imkanları üzerine

Mehmet Ertan Boğaziçi Üniversitesi

Gezi muhalefetinin devamlılığı, etkisini ülke gündemine taşıyarak, ülkenin her yerinde ve hayatın her alanında dile getirilen talepleri ve eleştirileri somut politikalar ekseninde örgütleyerek sağlanabilir.

31 Mayıs Cuma günü İstanbul'da başlayan ve sonrasında tüm Türkiye'ye yayılan Gezi Parkı direnişi, gerek eylemlerin coğrafi yaygınlığı, gerek haftalar geçmesine rağmen yarattığı ivmenin diri kalması, gerekse daha öncesinde hiç eyleme katılmamış, sokağa inmemiş kitleleri içine çekebilmesi bakımından Türkiye toplumsal mücadeleler tarihi içinde eşsiz bir konuma yerleşmiş durumda.

Bu özgünlüklerine rağmen, Gezi Parkı direnişine omuz veren herkesin aklını kurcalayan iki katmanlı ortak soru hala ortada duruyor: devamlılığı olan bir Gezi ruhundan bahsedebilir miyiz?

Hemen herkes Gezi Parkı eylemlerinin Haziran 2013 ile sınırlı kalmayacağı, yarattığı politik dilin siyasette nitel bir dönüşümü beraberinde getireceği konusunda hem fikir, yani bir Gezi ruhunun olduğuna inanıyor.

Bu yazıda sıklıkla tekrar edilecek olan Gezi ruhu, en genel tabiriyle, demokratik eylemi sadece oy vermekle sınırlandıran çoğunlukçu otoriterliğe karşı, insanların kendi hayatlarına sahip çıkma çabası olarak ele alınacak

Gezi ruhunun, kadınların bedenlerine, Alevilerin kültürlerine, Kürtlerin dillerine, Kemalistlerin Atatürk'e, sosyalistlerin emeğe, çevrecilerin doğaya, gecekonduların mahallelerine, eşcinsellerin cinsel yönelimlerine, taraftarların takımlarına ve gençlerin geleceğine sahip çıkma çabasının ortak adı olduğu iddia edilecek.

Ancak sorunun ikinci kısmı hala ortada duruyor, çünkü bu ruhun fiiliyata aktarılabilmesi ve devamlılığının sağlanabilmesi atılacak somut politik adımlara bağlı.

Forumların rolü

15 Haziran Cumartesi akşamı Gezi Parkına yapılan

polis müdahalesinin ardından parkın boşaltılması, Gezi direnişinin başka bir boyuta taşınmasını beraberinde getirdi. Gezi Parkını terk eden eylemciler kendi yaşam alanlarına çekilerek mahallerinin parklarını küçük birer Gezi Parkına çevirdiler.

İstanbul'da başta Abbasağa ve Yoğurtçu parkları olmak üzere 32 parkta düzenlenmekte olan forumları, Ankara (10), İzmir (2), Antalya, Bodrum, Kocaeli ve Eskişehir takip etti.

Forumlara katılanlar bir yandan kendi mahalli gündemleriyle siyasete katılırken, diğer yandan da ülke gündemine müdahil olmaya çalışıyorlar. Selimiye Parkında yapılan çevre düzenlemesinden Kürt sorununa, yaşadıkları sokaktaki bir odunluğun parka dönüşürülmesinden yerel seçimlere kadar geniş bir ölçekte yürütülen tartışmalar, forumların birer mikro ve makro siyaset alanı haline geldiğini ortaya koyuyor.

Gerek tartışma konuları, gerekse de tartışmaların işleyiş biçimi, forumları birer doğrudan demokrasi nüveleri haline getirmiş durumda. İnsanlar her akşam hayatlarına ve bu hayatın aktığı mahallere sahip çıkarken, gezinin ruhunu da diri tutuyorlar.

Gezi direnişinin siyasette kalıcı olması açısından forumların hayati bir rol oynadığı su götürmez bir gerçek, ancak forumların yerel işleyişlerinin daha genel programlarla desteklenmesi gerekiyor. Her ne kadar forumlarda ülke siyasetinin en çetrefilli konuları üzerine nitelikli tartışmalar yürütülse de, şu andaki yerel işleyiş, forumların sesinin de yerel düzeyde kalmasını beraberinde getiriyor.

Bununla beraber, Gezi direnişinin kalıcılığını sağlayabilecek noktalardan birinin, forumların yerel akışının, ülke gündemine ilişkin genel bir perspektifle desteklenmesinden geçtiğine inanıyorum.

Yazının bundan sonraki kısmı, Gezi direnişinin yarattığı atmosferin AKP hegemonyasında yarattığı gediklerin buna nasıl uygun bir zemin yarattığı ve bu zemin üzerinden alternatif politikaların nasıl örülebileceğine dair bir tartışma yürütmeyi amaçlayacak.

Gezi'nin sözü

AKP iktidarının, özellikle de ikinci döneminden itibaren, ideolojik bir hegemonya tesis ettiğini iddia edebiliriz. Bu hegemonyanın değişik boyutları olmakla beraber, bu yazıda özellikle de birbiriyle yakından ilişkili iki alan üzerinde kurulan tekele değinilecek: söz söyleme tekel ve değişim tekel.

Recep Tayyip Erdoğan "eğer bir başbakan ülkesinde gündemi belirleyemiyorsa görevini bıraksın" diyerek iktidarının tartışma yürütme ve yönlendirme tekelini en net şekliyle ortaya koymuştu. Türkiye siyasetinin son dönemi de, Kürt siyaseti haricinde, AKP'nin belirlediği gündeme muhalefetin yetişmeye çalışması üzerinden ilerliyordu.

Türkiye'de son yıllarda üretilen siyasi tartışmaların neredeyse tamamı iktidar tarafından başlatılıp yürütülmekteydi, çünkü siyaset sadece meclis çoğunluğuna indirgenmiş durumdaydı. Bu denklemin sonucunda muhalefetin dili, meclisteki ezici AKP çoğunluğuna karşı yeni bir söz üretmeye değil, iktidarın dilini reddetmeye veya onaylamaya hapsedilmişti.

Gezi Parkı direnişi, AKP'nin söz söyleme tekeline önemli bir darbe vurdu. 1 Haziran tarihinden itibaren AKP iktidarı bir gündem belirlemekten ziyade, Gezi direnişinin yarattığı gündeme karşı savunmaya geçmiş durumda.

Erdoğan'ın Türkiye'nin çeşitli illerinde gerçekleştirdiği mitinglerde ve meclis grup toplantılarında sadece Gezi direnişini konu edinip karalamaya çalışması, AKP'nin söz söyleme tekelini yitirdiğini, daha da önemlisi Gezi'de oluşan harekete karşı muhalefete düştüğünü gösteriyor. Söylemlerin "faiz lobisi" ve "camide bira içtiler" in ötesine gidememesi ise iktidarın karşı söz üretme alanındaki darlığını göstermesi bakımından anlamlı.

Haziran ayı, siyasetin alanının meclisten sokaklara doğru genişlemesiyle beraber, AKP'nin belirlediği gündemlerle şekillenen bir Türkiye'ye değil, Gezinin gündemiyle şekillenen bir AKP'ye sahne oldu.

AKP'nin söz tekelıyla beraber elinde bulundurduğu bir diğer hegemonik siyasi söylem ise değişim tekelidir. Sağlık alanında yaşanan köklü değişiklikler, 4+4+4 eğitim sistemi, açılan yeni üniversiteler, silahlı kuvvetlerin siyasi gücünün zayıflatılması, değiştirilen kanunlar, anayasa değişiklikleri ve kentsel dönüşüm süreciyle yeniden organize edilen kent alanları AKP iktidarını "Yeni Türkiye'nin" kurucusu yapan sürecin yapıtaşlarıdır.

Anayasa çalışmaları ve başkanlık sistemi ekseninde yürütülen rejim tartışmaları da, AKP'nin elinde tuttuğu değişim tekelini göstermesi bakımından semboliktir.

İktidarın yarattığı illüzyon, herkesin hayatının AKP iktidarıyla değiştiği ve bu değişimin herkese fayda sağladığı üzerine kuruludur. Bu bağlamda, iktidarın elinde tuttuğu söz söyleme ve değişim tekelini beraber ele aldığımızda, AKP ile muhalefet arasındaki ilişki, gerçek ya da kurgu, Türkiye'yi değiştirmeye çalışan bir iktidar ve karşısında eskiyi korumaya çalışan bir muhalefet ikilemine indirgenmiştir ki 2010 anayasa değişiklikleri bu retorik en net şekilde uygulandığı mücadele sahası olmuştur.

Gezi Parkı süreci sonucunda AKP'nin söz tekelini yitirmesi, bununla yakından ilişkili olan değişim tekelinde de sıkıntıya düşmesini beraberinde getirmiştir. Başkanlık sistemi tartışmalarının Gezi süreciyle beraber rafa kalkması bunun en önemli göstergelerinden biridir.

İşte Gezi ruhunu diri tutmanın imkânlarından biri de tam olarak bu noktada belirlemektir: değişim tekelini de AKP'nin elinden almak.

Bunun yolu ise, Gezi Parkı süreci içinde dağınık bir şekilde ortaya çıkan talepleri örgütlemekten ve bu doğrultuda AKP'nin yürüttüğü projelere alternatif projeler geliştirmekten, yani söz söyleme kapasitesini değişim iradesiyle perçinlemekten geçmektedir.

AKP'nin söz söyleme kapasitesinde uğradığı tahribat, kendi değişim projelerine karşı ortaya çıkan bu yeni muhalefetin "istemezükçüler cephesi" olarak damgalanmasını da güçleştirmektedir. Bu noktada Gezi Parkı'nda şekillenen ve forumlarda olgunlaşan muhalefete düşen görev, bu karşı çıkma halini alternatiflerle desteklemek ve kendi istediği yeniyi inşa etmeye çalışmak olmalıdır.

Gezi direnişi, futbol diliyle konuşacak olursak, rakibin oyununu bozarken kendi oyununu da kuran ve futbolu iki yönlü oynayabilen bir orta saha oyuncusu gibi hareket etmek zorundadır.

Anayasa sınavı

Bu anlamda anayasa süreci önemli bir sınav niteliği taşıyor. Mecliste AKP'nin inisiyatifiyle yürütülmekte olan anayasa yazım sürecinde yapılan tartışmalar, ortaya çıkacak müstakbel bir metnin, hâlihazırda yürürlükte olan 1982 anayasasını bile aratır nitelikte olacağıın sinyallerini vermektedir.

Bu anlamda AKP'nin hazırladığı anayasaya muhalefet etmenin, darbe anayasasıyla yönetilmek anlamına gelmediğini ortaya koymak ve bu retoriği anlamsız kılmak için alternatif bir anayasa hazırlanabilir. Bu anayasa, muhalefet etmenin sadece karşı çıkmak değil, yenisini inşa etmek anlamına geldiğini de gösterecektir.

Benzer uygulamalar kent alanının düzenlemesi açısından da gündeme getirilebilir. İstanbul özelinde konuşacak olursak, bir doğa katliamı niteliği taşıyan üçüncü köprüye yapılan muhalefet, İstanbul'un ulaşım sorununa çözüm niteliği taşıyacak ama doğayla da uyumlu olacak alternatif projelerle taçlandırılabilir.

Yine üçüncü köprü projesiyle eşgüdümlü olarak yürütülen ve İstanbul'un ormanlık kuzey alanlarını yerleşime açma amacını beraberinde getiren üçüncü havaalanı projesine karşı, İstanbul'da mevcut havaalanlarının kapasitesini artırma çabaları üzerinden bir taşımacılık tartışması yürütülebilir.

Kent merkezlerini yoksullara kapatan soylulaştırıcı kentsel dönüşüm projelerine karşı, kentin esas sahiplerini göz önünde bulundurarak yerinden dönüşümü merkeze alan kentsel dönüşüm projeleri gündeme getirilebilir.

Yazıda bahsi geçen alanlarda üretilmiş alternatif metinler ve çalışmalar mevcuttur, bugün yapılması gereken bu alternatif metinleri güncelleyerek veya yeneden yazarak makro siyaset alanına müdahil olmaktır.

Gezi muhalefeti bu anlamda kendi dilini örebilecek ve değişimin öznesi olabilecek nitelikte hukukçulara, siyaset bilimcilere, şehir planlamacılarına, mimar ve mühendisler için bir hareket niteliğindedir. Bu aktörlerin üzerinde hareket edebilecekleri zemin de haziran ayından itibaren daha da genişlemiştir, çünkü Gezi direnişinin somut sonuçlarından biri, bizzat siyasetin alanının genişlemesidir.

Gezi direnişiyle beraber siyasete katılımın tek yolunun seçimler olmadığı anlaşılmış ve siyaset meclis binasına hapsolmaktan çıkarak hayata geri dönmüş, toplumsallaşmıştır.

Daha kavramsal bir ifadeyle, Gezi direnişi çoğunlukçu demokrasi anlayışının yerine çoğulcu bir demokrasinin önünü açabilme potansiyeline sahiptir. Gezi muhalefetinin devamlılığı, kuvveden fiile çıkarak, yani etkisini ülke gündemine taşıyarak, ülkenin her yerinde ve hayatın her alanında dile getirilen talepleri ve eleştirileri somut politikalar ekseninde örgütleyerek sağlanabilir.

Yapılması gerekirse forumlar nezdinde başlayan yerel örgütlenme inisiyatiflerini, makro siyasete de müdahil olabilecek yeni yapılanmalarla destekleyerek siyasetin alanını genişletmektir.

Gezi Parkı sürecini daim kılabilecek ve kendisini oluşturan farklı siyasi düşünceleri bir arada tutabilecek enerji, yaşanılabilir bir hayatı aşağıdan ve yukarıdan örgütlemeye yönelik mekanizmaları, somut adımlar üzerinden gerçekleştirilmesinde saklıdır. (ME/YY)

türkiye özgürlük; brezilya, eşitlik için . . .

Mustafa Sönmez Yurt – 21 Haziran 2013

Gezi direnişi günlerdir dünyayı sarsarken **Brezilya'da** ki ayaklanma da ona eşlik edince, şoktaki yandaşlara göre iki "yıldız ülke"yi birileri kaşıyordu, çekemiyordu. Ama başkanlık sistemi ile yürütülen Brezilya'da

İşçi Partisi'nden seçilen Kadın Cumhurbaşkanı **Dilma Rousseff**, halkın sesine kulak vererek bizdeki yandaşları, hele ki AKP şaşkınlarını büyük hayal kırıklığına uğrattı. Şöyle dedi Başkan; "*Bence gösteriler ya-*

saldır ve demokrasinin bir parçasıdır. Protesto etmek gençlerin hakkıdır"... Üstelik, gösterilerde yağma da vardı, "Vandalizm" de... CNN ve BBC ekranlarına, bizdeki gibi, çatışma görüntüleri yansıdı. Ama kimse bu medya kanallarına verip verişti. Orada da eylemler başladığında polis orantısız güç kullanmış, bu da daha geniş kitlelerin sokaklara dökülmesine yol açmıştı. Şimdi olan bitenden, ayaklanmadan "faiz lobi"leri ya da başka komplolar aramak yerine, **dersler çıkarmaya** başladılar.

Benzer-benzemez

Türkiye ile Brezilya'nın "yükselen ülke" kümesinde gösterildiği doğru ama ekonomik durumları hiç benzemiyor. Brezilya, birçok açıdan Türkiye'den 2 kat büyük bir ülke. 200 milyonun üstünde nüfusu var, kişi başına geliri 13 bin dolar ile Türkiye'dekinden yüzde 30 daha fazla. Ama fark şu ki, Brezilya, Türkiye gibi büyük döviz (cari) açığı, dış borç yükü olan **kırılgan bir ülke** değil. Mal ve sermaye ihracı yüksek bir ülke, ithalatı ölçülü. Ondan dolayı **cari açığının** milli gelire oranı, Türkiye'ninki gibi yüzde 8-10 arasında değil **yüzde 2** dolayında, o kadar. **Dış borç** stoku Türkiye'ninkinden 100 milyar dolar fazla gibi ama milli gelire oranı Türkiye'ninki gibi yüzde 42 değil, **yüzde 18'den** ibaret. Türkiye gibi, sıcak paraya gel ne olursan ol gel, demiyor, tersine gelmesin diye **Tobin vergisi** uygulayıp kışkırtıyor, ekonomisini koruyor. Türkiye'nin kiskanacağı kadar doğrudan yabancı sermaye çekiyor (596 milyar dolar). Özetle, Brezilya, Çin, Hindistan ve Rusya ile birlikte BRIC'in önemli bir ortağı, **bölgesel güç**, hem de Türkiye gibi "çakma" değil, gerçek bir bölgesel güç.

Adaletsiz bölüşüm

Tek benzerlik, iki ülkenin de muazzam **adaletsiz gelir bölüşümüne** sahip olması. Bu iki ülkenin içinde yer aldığı insafsızlık kümesinde Meksika ile G.Afrika da var. Bölüşümün göstergesi olan "gini endeksi" Brezilya için 52, Türkiye için 41. Bu bahiste 100'e yakın olan daha adaletsiz sayılıyor. Brezilya'da bugünkü gibi bir eylem, en son 1992 yılında, dönemin Devlet Başkanı Fernando Collor de **Mello'ya** karşı protesto gösterileri sırasında düzenlenmişti. Brezilya, önemli siyasi dönüşümler de geçirerek askeri vesayeti filan çok gerilerde bırakıp özgürlüklerde müthiş yol alan ve İşçi Partisi'ni iktidara getiren bir ülke oldu. Grev, toplu sözleşme vb. haklar konusunda **özgürlük** sınırsız, ama **bölüşüm** yine de adaletsiz. Patlama da bundan oldu. Arada bir oluyor zaten. Göstericiler devletin büt-

çeden yeterince eğitim, sağlık ve diğer sosyal alanlara harcama yapmadığından sızlanırken bir de kent içi ulaşım zammı duyunca patladılar. Hükümet'in, 2014 Dünya Kupası ve 2016 Olimpiyatları için 30 milyar dolar harcarken halkın öncelikle ihtiyacı olan hastane, okul gibi kamu hizmetlerine cimri davrandığını düşünüyordu isyancılar.

Ayaklanma hızla yayıldı. Taksim direnişine benzer yanları var. Göstericilere polis bildik gazlı, coplu müdahalede bulundu ve ateşe körükle gitti; ilk aşamada zam geri alındı, özür de dilenerek ayaklanma yatıştırılmaya çalışılıyor. Devamında ne olur, göreceğiz.

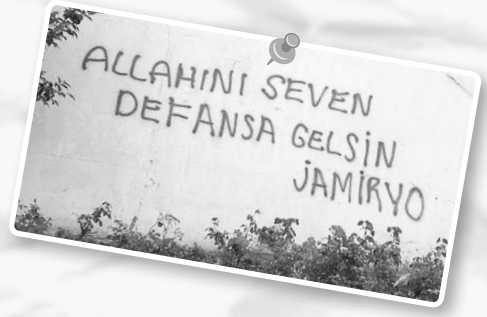
Türkiye'deki özgürlük

Brezilya'daki rahatsızlığa damgasını vuran etken **"eşitsizlik"**, bölüşüm adaletsizliği. Türkiye'nin de tabii ki "eşitsizlik", adaletsiz bölüşüm sorunu var ama Taksim ayaklanmasına damgasını vuran eşitsizliklere itirazdan çok, daraltılmış, kısıtlanmış **özgürlükler** oldu. Zaten eşitsizliklerle mücadele edilememesi de özgürlüklerin yetersizliğinden.

Kimse örgütlenemiyor. Seçimin önünde yüzde 10 barajı var. Sendikalaşmak zor, önünde bir dizi baraj var. Örgütlenmeye kalkan, işten atılıyor, güvencesizlik diz boyu. Böyle olunca **özgürlükler için** ayağa kalkmak, dayatmalara hele RTE'nin her şeye karışmasına, kendi kafasındaki **sünni İslam** yaşam tarzı kalıbına toplumu sıkıştırmasına isyan edenler için, daha çok ön plana geçti. Özgürlük talebi, "tuzu kuru"lar için de "yoksullar" için de öne çıktı ve onları aynı ağacın altında topladı. Özgürlük önceliği, eşitlik için, yani daha adil bölüşüm için ayağa kalkmayı ertelemiş değil. Tersine bu özgürlük ve onur mücadelesinde elde edilen her mevzi, eşitlik için mücadelenin yolunu da açacak.

Eldeki gerçek ise, verilen mücadele ile özgürlük ve onur mücadelesinde birden fazla **basamak çıkıldı** ve **orayayerleşildi**. Artık oradan geri dönüş olmaz, tersine yeni basamaklar için güç biriktirmeye başlandı. Bu birikim, Kürtlerin AKP ile geçici detantının sona ermesi ile Kürtlerin hak mücadeleleri ile birleştiğinde, yepyeni bir Türkiye'nin kapılarını daha kolay zorlayan bir güce dönüşecektir.

gencim özgürlük istiyorum çapulcularla tanışalım

Nazım ALPMAN Birgün – 21 Haziran 2013

31 Mayıs 2013 gecesi başlayıp şekil değiştirerek devam eden Taksim Gezi Parkı Direnişi Türkiye'nin yakın tarihinde en büyük toplumsal patlama olarak kabul ediliyor.

O gece Taksim'de yaşanan vahşete karşın insanların evlerine kapanmayıp, sokaklara taşmaları Türkiye'nin tarihinde ilk kez görülüyordu. Şimdiye kadar en direngen sokak eylemleri bile polisle temas edene kadar sürebiliyordu. Polis taarruzlarıyla finale ulaşıyordu.

31 Mayıs gecesiye polisten-biber gazından-TOMA'lardan kurtulanlar bir köşede toplanıp yeniden polislerin tuttıkları noktalara yöndiler.

Dağılmadılar... Ama en önemlisi şuydu:

-Korkmuyorlardı!

Cesaretleriyle bütün toplumu peşlerinden sürüklediler.

Kim bunlar?

Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim üyeleri Esra Ercan Bilgiç ve Zehra Kafkaslı tarafından 3008 kişinin yanıtladığı araştırma sonuçları Başbakan Tayyip Erdoğan'ın "Çapulcular" diye tanımladığı eylemcilerin profillerini ortaya koyuyor.

Öncelikle dikkat çeken ortak özelliklerin başında genç olmaları geliyor. Sonra özgürlükçü tanımını büyük bir çoğunlukla benimsiyorlar. Yarından fazlası ise hayatlarında ilk kez bir eyleme katılıyorlar.

Taksim Gezi Parkı eylemlerine destek verenlerin yüzde 40'ı 19-25 yaş aralığında. Yüzde 24'ü 26-30. Toplam yüzde 63'ü 19-30 yaşındalar.

Genç kuşak eylemcilerin "yüzde 70'i hiçbir partiye yakın" olmadıklarını ifade ediyorlar. Kendilerini bir siyasi partiye-harekete yakın hissedenlerin oranı yüzde 15 olarak görünüyor.

Peki o zaman sen kendini nasıl tanımlıyorsun?

Anketi yanıtlayanların yüzde 81.2'i şöyle diyor: Özgürlükçüyüm!

Sıralama ; "yüzde 64 laikim, yüzde 54.5 apolitik değilim, yüzde 75 Muhafazakar değilim, yüzde 92 AKP'li seçmeni değilim" şeklinde devam ediyor.

Niye sokaktalar?

Başbakanın otoriter tavrı: yüzde 92.

Polis şiddeti: yüzde 91.

Hak ihlalleri: yüzde 84.

Ağaçların kesilmesi: yüzde 56.

Bağlı olduğum siyasi hareket için: yüzde 7.7

Bu çalışmanın beni en çok ilgilendiren bölümü ise katılımcıların yaş grupları oldu. Eylemlere katılıp destekleyenlerin yüzde 1.4'ü 56 yaş üzeri grup içinde yer alıyor.

Şimdiye kadar katıldığım basın açıklamaları, yürüyüşler sırasında hep, "biz de ölünce sorunlar bitecek, eylem yapacak kimse kalmayacak" diye düşünürdüm. Çünkü 40 yılı aşkın süredir hep aynı yüzlerle birlikteyiz. Göbekleniyoruz, saçlarımız beyazlıyor, dökülüyor ama taleplerimiz hiç değişmiyor, ilk günkü gibi gencecik duruyor: Ekmek, Barış, Özgürlük!

Yeni kuşaklar Özgürlük maddesini en öne almışlar, geldiler, Erdoğan-AKP ile birlikte her yeri, her şeyi salladılar! Biz artık onların arkasından gönül rahatlığıyla yürüeyebiliriz:

-Hoş geldiniz Çapulcular!

zulüm ve yalan

Özgür Mumcu

Memleketimizde medyanın da siyasetçinin de dezenformasyon kampanyaları düzenlemesi yeni değildir. Yine de söylemek gerek ki bu son 20 günde yaşadığımız yalan fırtınası gibisine henüz rastlanmadı.

Başbakan ABD’de benzer eylemlerde polis 17 kişiyi öldürdü der. ABD yalanlar.

Dolmabahçe Camii’nde içki içildi der. Müezzin yalanlar.

Polisimizi öldürdüler der. Komiserin ailesi yalanlar.

İktidarın kapıkulu gazeteciler Brezilya’daki eylemler de aynı uluslararası komponun parçası der. Bakanlar bu zırvanın peşine takılır. Brezilya Devlet Başkanı yalanlar.

Yine iktidarın kapıkulları ve bakanları duran adamın CIA

devrim koçlarından ilham aldığını söyler. Akıl, mantık ve izan onları yalanlar.

İktidar mensupları bütün bu olanlardan sonra ölenlerden, kör edilenlerden, ağır yaralananlardan hiç bahsetmez. Onun yerine ‘kan ağlayan esnaftan’, ‘ülkemize mali boyutundan’, ‘turizmin darbe almasından’, ‘faiz lobisi’nden lafı açarlar.

Önlerinde abaküsleri hep para pul hesabı yapmaktalar. Ölenler, komada olanlar, kör edilenler hiç umurlarında değil. Varsa yoksa gelir gider hesabı.

Demokrasinin iktidardan hesap sorma rejimi olduğunu saklarlar. Hep halktan hesap sormayı ‘milli irade’ zannederler.

muhafazakâr demokrat vicdan!

Özlem Akarsu Çelik

En çok da Ali’nin katledilişi dokundu kanıma!

19 yaşındaki üniversite öğrencisi Ali İsmail Korkmaz...

2 Haziran günü Eskişehir’de, gazdan kaçarken, ara sokakta pusu kurmuş eli sopalı sivil giyimli canilerce dakikalarca dövüldü Ali. Öldürmek için vurmıştu alçaklar.

Gezi eylemleriyle tanıştığımız eli sopalı sivil polisler miydi yoksa Ali’nin canına kıyanlar?

Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna bu iddiayı, akla hayale sığmayacak bir başka iddiayla çürütmeye çalışırken düştüğü durumun farkında değildi. “Arkadaşları dövüp suçu polise atıyorlar” diyordu(!)

Buna çocuklar bile inanmaz Sayın Vali. Çocukların neler konuştuğundan haberiniz yok belli ki!

Ethem Sarısülük’ün cenazesinin olduğu gün arayan bir dostum şöyle diyordu telefonda, “Arkadaşımın 7 yaşındaki kızı, ‘Anne Ethem Ağabey’i insan kılığına girmiş bir polis öldürmüş’ dedi...”

Çocuklar bunları konuşuyor Sayın Vali. Nasıl konuşmasınlar?

Polis, silahını çekip vuruyor Ethem’i. 26 yaşındaki işçi Ethem yere düşüyor. MOBESE kamerası bir anda ağaçlara dönüyor. Çünkü o kameranın görevi yurtaşını korumak değil, “devlete karşı işlenen suçları tespit etmek!” Bu eski geleneğin dimdik ayakta olduğunun testi di Gezi.

Ali hakkında bilgilere ulaşmaya çalışırken gördüm ki bazı odaklar O’nun katledilişinin izlerini de silmeye çalışıyorlar. Tıpkı Ethem’in katilini korumaya çalışan MOBESE görevlileri gibi. Onlardan olmayanın katli vacipmiş gibi davranıyorlar. Vicdanlarını gömmüşler sanki.

Eskiden birileri “ölü ele geçirilirdi”, şimdilerde kendiliğinden ölüveriyorlar!

Haberler , “Ali İsmail Korkmaz öldü” diyor.

Ölmedi ya hu! Öldürüldü!!!

Tıpkı 21 yaşındaki işçi Mehmet Ayvalıtış gibi. O, 2 Haziran’da İstanbul -Ümraniye’de eylemcilerin arasına dalan bir otomobil tarafından ezildi.

Tıpkı 22 yaşındaki Abdullah Cömert gibi. O, 3 Haziran’da Hatay-Antakya’da, başına aldığı darbelerle öldürüldü.

Tıpkı işçi Ethem Sarıgül gibi. O, 1 Haziran'da Ankara 'da, polis tarafından başından vurularak öldürüldü.

Tıpkı 18'indeki Medeni Yıldırım gibi. O, 29 Haziran'da, Diyarbakır-Lice'de karakol yapımını protesto ederken kalbini parçalayan kurşunla öldürüldü.

1994'te polis yeleği giymiş kişilerce kaçırılıp Savaş Buldan ve Hacı Karay ile birlikte katledilen işadamı Adnan Yıldırım'ın yeğeniymiş meğer Medeni. Ailesinin devlet tarafından katledilen son ferdi yani.

Ve diğerleri...

16 Haziran'da İstanbul'da ekme almaya giderken başından gaz kapsülü ile vurulan 16 yaşındaki Berk Elvan ile 8 Haziran'da Taksim'deki eylemlerde gaz

kapsülü ile başından vurulan 16 yaşındaki Mustafa Ali Tombul'un yaşam savaşı sürüyor.

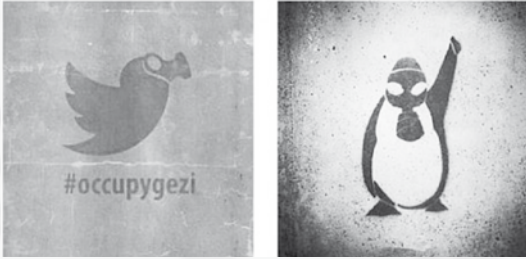
Türk Tabipleri Birliği'nin 31 Mayıs-10 Temmuz verilerine göre, 61'i ağır, 10 bine yakın yaralı. 104 kafa travması. Gözünü kaybeden 11 kişi. Dalağı alınan 1 kişi ve daha fazlası...

MOBESE'ler görmese de milyonlar biliyor katillerin kimler olduğunu. Birileri "öldürüldü" yalanına sarılsa da, Adana'da göstericileri kovalarken köprüden düşerek yaşamını yitiren komiser Mustafa Sarı'nın Gezi Park'taki sembolik mezarlıkta unutulmayı da bu yüzden. Şu saatten sonra merhum komiserin doğacak çocuğunun katillerin cezalandırıldığını görmesinden başka ne dileyebiliriz ki? Ve daha fazla ölüm olmamasından başka...

evet, 140 karakterciler hareketi marjinaldir

Şadi İDEM bia.net - 22 Haziran 2013

140 Karaktercilerin yarattığı yeni siyaset yapma tarzının ve direniş biçimlerinin, iktidarıyla muhalefetiyle siyaset erbabını karanlıkta TOMA görmüş tavşan misali dumura uğratmış olduğu kim inkâr edebilir.

Tahmin edeceğimiz gibi başlık zaytung.com sitesinden aşırmadır.

Bir farkla, zaytung.com'da 140 Karakterciler, Beş Hececiler, Yedi Meşaleciler gibi Türk edebiyatımızdaki akımlardan biri olarak lanse edilmişti. Biz ise bu kısa yazıda 140 Karaktercileri sadece edebiyat akımı olarak değil, aynı zamanda toplumsal ve siyasi bir akım olarak değerlendirmek gerektiğini düşünüyoruz. Şöyle ki; Gezi parkı, nam-ı diğer çapulcular hareke-

tinin özellikle twitter ve facebook gibi sosyal medya aracılığıyla çığ gibi büyüdüğü düşünüldüğünde; bu hareketi 140 Karakterciler hareketi olarak da "adlandırabileceğimizi" düşünüyorum. Her ne kadar henüz daha "anlamlandıramasak" da...

Bu girizgahtan sonra sadece gelip 140 Karakterciler Hareketi'nin neden marjinal olduğu üzerine yoğunlaşabiliriz.

Evet sayın başbakanın dediği gibi nam-ı diğer Gezi Parkı hareketi marjinaldir.

Zira, Gezi Parkı'nı gezenlerin de tanık olduğu üzere, parkta toplumun hemen hemen her kesimini görmek mümkündür. Kimilerinin parkı gezdiğini, fotoğraflar çektiğini, bazılarının bir ağacın gölgesinde soluklanıp dinlendiklerini, kimilerinin aklınıza gelebilecek her konuda, tahmin edebileceğiniz gibi özellikle kendilerini ve geleceklerini ilgilendiren her konuda, sohbet edip tartıştıklarını görebilirdiniz. Çocukları kâh gezi çocuk atölyesinde resim yaparken, top oynarken, kâh abileri ve ablalarıyla parkı temizlerken ya da gezi bostanına bitkileri ekerken ve o bitkileri sularken görebilirdiniz. Yanı sıra parkın başka bir köşesinde açık hava göste-

rileri ve mini performanslara tanık olmak işten değildi. Sözün özü, gezi parkında her kesimden insanın kendi meşrebince gezdiğine, dinlendiğine, eğlendiğine, konuşup, dinlendiğine, sanat yaptığına ve birbirlerinden çok şeyler öğrendiğine tanık olduk. Bu minvalde, kırımca Gezi Parkı Gezi Parkı olalı bu denli adına ve amacına uygun yaşamamış ve yaşanmamıştı.

O yüzden, bir kez daha muktedirlere hak vermemek elde değil. Evet Gezi Parkı bizatihi orantısız hayatı yaşamak ve yaşatmaktaki mahareti açısından marjinaldir.

Öte yandan 21. Asır'da her şeyin alınıp satılır olduğu bir dünyada, Gezi Parkı'nda hiçbir şeyin alınıp satılmadığına tanık olduk. İnsanlar ihtiyacından fazlasını getiriyor, ihtiyacı olanı ise hiçbir şey ödemedi alabiliyordu. Bu durum gıdadan giyeceğe kitaptan filme kadar her şey için geçerliydi. Paranın hâkimiyetinin amentü olarak kabul edildiği bir toplumda yaşadığımız düşünüldüğünde, bir kez daha muktedirlere hak vermemek elde değil. Evet, Gezi Parkı'ndaki bu tarz bir yaşam çabası marjinaldir.

Ya o fotoğrafa ne demeli?

Hani TOMA'nın sıkığı sudan kaçabilmek için el ele tutuşup bir birine destek vermeye çalışan iki gencin süslediği fotoğrafa... Birinin elinde BDP flaması diğerinin elinde Atatürk portresi-Türk bayrağı ... Bir de objektife alt köşeden sızıp su sıkın TOMA'ya karşı yönelmiş bir çift bozkurt selamı... Öte yandan mübarek Kandil gecesinde namaz kılan müminleri koruyan sosyalist gençlere ne demeli? Bu manzaraların anlık değil 'gezi' deki yaşamın doğal birer unsuru olduğuna Gezi Parkı'nı dolaşan herkes tanık olmuştur. Bu

manzaralar eşliğinde sırf inancı, milliyeti ya da siyasi görüşü bizden farklı olduğu için nefret ettiğimiz toplumsal kesimleri düşünüyorum... Ve henüz toplumsal hafızalarımızda taptaze olan linç hikayelerini... Bir de gezi parkındaki insanların farklılıklarıyla bir arada kardeş gibi yaşadıklarını düşününce, bir kez daha muktedirlere hak vermemek elde değil. Evet Gezi Parkı'ndaki bu haleti ruhiye ve manzara marjinaldir.

Egemen siyaset anlayışı açısından değerlendirdiğimizde de ne yazık ki durum farklı değil. 140 Karaktercilerin yarattığı yeni siyaset yapma tarzının ve direniş biçimlerinin, iktidarıyla muhalefetiyle siyaset erbabını karanlıkta TOMA görmüş tavşan misali dumura uğratmış olduğu kim inkâr edebilir. Hal böyle olunca 140 Karaktercileri genel geçer siyaset anlayışı açısından değerlendirdiğimizde muktedirlere hak vermemek elde değil. Evet, Gezi Parkı'ndaki 140 Karaktercilerin hayat üfledikleri yeni siyaset tarzının ve mücadele biçimlerinin zenginliği marjinaldir.

Ve şunu da teslim etmek zorundayız ki; yürümek iste-yeni gazlayan, oturmak isteyen sulayan muktedirin, "duran adam" için de heybesinde bir şeylerinin olacağını tahmin etmek zor olmasa gerek.

Sözün özü muktedirin orantısız kudretine karşı 140 Karaktercilerin orantısız mizahı göz önüne alındığında bir kez daha muktedirlere hak vermemek elde değil. Evet, Gezi Parkı'ndaki 140 Karaktercilerin orantısız zora karşı kullandıkları orantısız mizahı marjinaldir...

YORUMSUZ BİR HABER!!

Radikal.com.tr - Gezi Parkı eylemlerinde yaklaşık 130 bin biber gazı fişeğinin kullanılması ve bazı TOMA 'ların zarar görmesi nedeniyle planlama dışı gaz ve TOMA ihalesine çıkılacak.

Taksim'deki Gezi Parkı'nda başlayan ve yurt geneline yayılan protesto eylemlerinde yoğun biçimde kullanılan biber gazı stokları azalan Emniyet Genel Müdürlüğü, planlama dışı 100 bin biber gazı alımı için harekete geçti. Polisin, protesto eylemlerinde 130 bin dolayında gaz fişeği kullandığı belirlendi.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nde yapılan değerlendirmeler sonucunda, yaklaşık 100 bin dolayında yeni biber gazına ihtiyaç olduğu tespit edildi. Gezi Parkı olaylarının sürebileceği ya da yeni olayların yaşanabileceğini gözönünde bulunduran emniyet birimlerinin bu amaçla acil ihaleye çıkacağı öğrenildi.

Olaylarda kullanılan TOMA araçlarının zarar görmesi nedeniyle de yeni TOMA ve Shortland tipi zırhlı araç alınması planlandı. Bu çerçevede, 45 TOMA ve 15 Shortland araç alınmasının öngörüldüğü kaydedildi.